

Συλλογή της Νομολογίας

**Συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-566/11, C-567/11, C-580/11, C-591/11, C-620/11 και C-640/11
Iberdrola SA κ.λπ.**

(αιτήσεις του Tribunal Supremo για την έκδοση προδικαστικής απόφασης)

«Προδικαστική παραπομπή — Προστασία της ζώνης του όζοντος — Σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου εντός της Κοινότητας — Μέθοδος κατανομής των δικαιωμάτων — Δωρεάν κατανομή των δικαιωμάτων»

Περίληψη — Απόφαση του Δικαστηρίου (πέμπτο τμήμα) της 17ης Οκτωβρίου 2013

1. *Περιβάλλον — Ατμοσφαιρική ρύπανση — Οδηγία 2003/87 — Σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου — Μέθοδος κατανομής των δικαιωμάτων — Δωρεάν κατανομή των δικαιωμάτων — Αρχή — Περιεχόμενο — Παραγωγοί ηλεκτρικής ενέργειας που έχουν ενσωματώσει την αξία των δωρεάν κατανεμηθέντων δικαιωμάτων εκπομπής στον υπολογισμό της τιμής της ηλεκτρικής ενέργειας — Εθνικό μέτρο που μειώνει το αντίτιμο που εισπράττεται για τη δραστηριότητα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας κατά το ποσό κατά το οποίο το αντίτιμο αυτό έχει αυξηθεί λόγω της πρακτικής αυτής — Επιτρέπεται*

(Οδηγίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου 2003/87, άρθρο 10, και 2009/29, αιτιολογικές σκέψεις 15 και 19)

2. *Περιβάλλον — Ατμοσφαιρική ρύπανση — Οδηγία 2003/87 — Σκοπός — Μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου — Τήρηση των επιμέρους σκοπών και των μέσων που έχει καθορίσει η οδηγία*

(Οδηγία 2003/87 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, αιτιολογικές σκέψεις 5 και 7)

1. Το άρθρο 10 της οδηγίας 2003/87, σχετικά με τη θέσπιση συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου εντός της Κοινότητας και την τροποποίηση της οδηγίας 96/61, έχει την έννοια ότι δεν απαγορεύει την εφαρμογή εθνικών νομοθετικών μέτρων των οποίων αντικείμενο και σκοπός είναι η μείωση του αντιτίμου που εισπράττεται για τη δραστηριότητα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας κατά το ποσό κατά το οποίο το αντίτιμο αυτό έχει αυξηθεί λόγω του ότι η αξία των δωρεάν κατανεμηθέντων δικαιωμάτων εκπομπής έχει ενσωματωθεί στις τιμές των προσφορών πώλησης που υποβάλλονται στην αγορά χονδρικής πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας.

Τα κράτη μέλη δηλαδή μπορούν καταρχήν να θεσπίζουν μέτρα οικονομικής πολιτικής, όπως είναι ο έλεγχος των τιμών που εφαρμόζονται στις αγορές ορισμένων βασικών αγαθών ή πόρων, για να καθορίζουν τον τρόπο με τον οποίο η αξία των δικαιωμάτων εκπομπής που κατανέμονται δωρεάν μεταξύ των παραγωγών θα μετακυλιέται στους καταναλωτές, υπό την προϋπόθεση ότι η θέσπιση τέτοιων μέτρων δεν αναιρεί τα αποτελέσματα της δωρεάν παραχώρησης των δικαιωμάτων εκπομπής ούτε θίγει τους σκοπούς της οδηγίας 2003/87.

Όσον αφορά την αρχή της δωρεάν παραχώρησης των δικαιωμάτων εκπομπής, η έννοια «δωρεάν», όπως προβλέπεται στο άρθρο 10 της οδηγίας 2003/87, εμποδίζει όχι μόνο τον άμεσο καθορισμό ορισμένης τιμής για την κατανομή των δικαιωμάτων εκπομπής, αλλά και την εκ των υστέρων επιβολή τέλους ή επιβάρυνσης για την κατανομή των δικαιωμάτων αυτών.

Ο σκοπός της δωρεάν κατανομής των δικαιωμάτων εκπομπής δεν ήταν πάντως η χορήγηση επιδοτήσεων στους ενδιαφερόμενους παραγωγούς, αλλά η αποφυγή της απώλειας ανταγωνιστικότητας ορισμένων κλάδων παραγωγής τους οποίους καλύπτει η εν λόγω οδηγία και ο συνακόλουθος μετριασμός των οικονομικών επιπτώσεων που θα είχε η άμεση και μονομερής δημιουργία από την Ευρωπαϊκή Ένωση μιας αγοράς δικαιωμάτων εκπομπής. Επομένως, ο μηχανισμός της δωρεάν κατανομής των δικαιωμάτων εκπομπής δεν σημαίνει ότι οι παραγωγοί ηλεκτρικής ενέργειας θα μπορούν να μετακυλίσουν την αξία των δικαιωμάτων αυτών στις τιμές της ηλεκτρικής ενέργειας και να αποκομίζουν έτσι υπερβολικά κέρδη.

Όσον αφορά την τήρηση των σκοπών της οδηγίας 2003/87, η εθνική ρύθμιση που συνεπάγεται την αντιστάθμιση των υπερβολικών κερδών που οφείλονται στη δωρεάν κατανομή των δικαιωμάτων εκπομπής δεν θίγει τον σκοπό μείωσης των εκπομπών, τον οποίο εξυπηρετεί το σύστημα που έχει θεσπιστεί με την οδηγία 2003/87 και το οποίο στηρίζεται στην ενσωμάτωση του περιβαλλοντικού κόστους κατά τον υπολογισμό των τιμών των προϊόντων, εφόσον ειδικότερα, πρώτον, η δωρεάν κατανομή των δικαιωμάτων εκπομπής ήταν ένα μεταβατικό μέτρο, το οποίο αποσκοπούσε στην αποφυγή του ενδεχομένου να μειωθεί η ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων λόγω της θέσπισης του συστήματος εμπορίας των δικαιωμάτων εκπομπής, και δεν αφορά συνεπώς άμεσα τον περιβαλλοντικό σκοπό της μείωσης των εκπομπών· δεύτερον, η ρύθμιση αυτή δεν επηρεάζει την αγορά των δικαιωμάτων εκπομπής, αλλά τα υπερβολικά κέρδη που πραγματοποιούν όλοι οι παραγωγοί ηλεκτρικής ενέργειας λόγω της ενσωμάτωσης της αξίας των δικαιωμάτων αυτών κατά τον υπολογισμό των τιμών των προσφορών στις οποίες στηρίζεται ο καθορισμός της τιμής στην αγορά χονδρικής πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας, με δεδομένο ότι η αγορά αυτή διέπεται από την αρχή της οριακής χρησιμότητας· τρίτον, η εν λόγω ρύθμιση, μολονότι αποδυναμώνει ενδεχομένως τα κίνητρα για τη μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου, δεν τα εξαφανίζει πλήρως και επομένως δεν θίγει τον περιβαλλοντικό σκοπό της οδηγίας 2003/87, ο οποίος συνίσταται στην παροχή κινήτρων για τη μείωση των εκπομπών.

(βλ. σκέψεις 29-31, 39, 41, 44-46, 48, 58, 59 και διατακτ.)

2. Βλ. το κείμενο της απόφασης.

(βλ. σκέψη 43)